EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel, 15.9.2009
KOM(2009) 465 lõplik

KOMISJONI ARUANNE

AASTAARUANNE ÜHTEKUULUVUSFONDI TEGEVUSE KOHTA (2008)

[SEK(2009) 1159 lõplik]

SISUKORD

AASTAARUANNE ÜHTEKUULUVUSFONDI TEGEVUSE KOHTA (2008)..... **Error! Bookmark not defined.**

1. Perioodil 2000–2006 heakskiidetud projektide rahastamise kava täitmine aastal 2008 ning projektide lõpetamine..... 3

2. Majanduskeskkond ja tingimuste kehtestamine..... 8

3. Auditid ja finantskorrektsioonid 8

4. Liikmesriikide teatatud eiramised..... 12

5. Hindamine 13

6. Teavitamine ja avalikustamine..... 14

Määruses (EÜ) nr 1084/2006, millega asutatakse Ühtekuuluvusfond ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1164/94, ei nõuta Ühtekuuluvusfondi tegevuse kohta aastaaruande esitamist.

Seepärast on käesolev aruanne esitatud kooskõlas määruse (EÜ) nr 1164/1994 artikli 14 lõikega 1 ning selles käsitletakse Ühtekuuluvusfondist rahastatavate, perioodil 2000–2006 heaks kiidetud projektide elluviimist 2008. aastal ja ka endiste ISPA projektide rakendamist asjaomastes liikmesriikides, sealhulgas Bulgaarias ja Rumeenias.

Seega käsitletakse aruandes Ühtekuuluvusfondi tegevust kolmeteistkümnes 2006. aasta lõpu seisuga abi saanud liikmesriigis – Kreekas, Hispaanias, Portugalis, Küprosel, Tšehhi Vabariigis, Eestis, Ungaris, Lätis, Leedus, Maltal, Poolas, Slovakkias, Sloveenias ning ka Bulgaarias ja Rumeenias.

Käesoleva aruande lisas on esitatud andmed liikmesriikide lõikes perioodil 2000–2006 heakskiidetud projektide rakendamise kohta 2008. aastal.

1. PERIOODIL 2000–2006 HEAKSKIIDETUD PROJEKTIDE RAHASTAMISE KAVA TÄITMINE AASTAL 2008 NING PROJEKTIDE LÕPETAMINE

2008. aastal vastasid Ühtekuuluvusfondist abi saamise tingimustele viisteist liikmesriiki (12 liikmesriiki, kes liitusid 2004. aastal ja 2007. aastal ning Kreeka, Portugal ja Hispaania). Seevastu ei ole Iirimaa majanduskasvu tõttu alates 2004. aasta 1. jaanuarist enam abikõlblik.

Kuna kõik programmiperioodil 2000–2006 rahastatavate projektidega seotud Ühtekuuluvusfondi kulukohustused olid 31. detsembriks 2006 täidetud, sai Ühtekuuluvusfond 2008. aastal kasutada üksnes maksete assigneeringuid.

2008. aastal tehtud väljamaksed projektidele, mis kiideti heaks perioodil 2000–2006

2008. aasta esialgne eelarve oli 1 937 miljonit eurot. Maksete taotluste esitamise sage lisandumine nõudis aga maksete assigneeringute kiiret täiendamist. Regionaalpoliitika peadirektoraat taotles maksete assigneeringute tõstmist kokku summas 553 miljonit eurot. Krediiti suurendati liikmesriikide üldiste heade tulemuste, eelkõige nelja abisaaja liikmesriigi Sloveenia, Slovakkia, Leedu ja Eesti tulemuste tõttu, mis ületasid vastavate riikide prognoose.

Endiste ISPA projektide eelarveridade osas on aasta lõpu seisuga ära kasutatud 100 % kõikidest saadud eraldistest.

2008. aasta lõpus oli kõikide praeguste abisaajate riikide keskmine kasutusmäär (maksed võrreldes kulukohustustega) nii Ühtekuuluvusfondi kui ka ISPA projektide kohta 66,3 %. Bulgaaria kasutusmäär oli madalaim (39,8 %) ja Malta kasutusmäär kõrgeim (79,8 %). Teiste liikmesriikide vastav näitaja oli vahemikus 50,9 % kuni 76,1 % ettenähtud summast.

Tabel 1: Ühtekuuluvusfondi ja endiste ISPA kaudu rahastatavate projektidega seotud maksete tegemine aastal 2008 (eurodes)

Maksete assigneeringud	Algsumma	Muudatused	Lõppsumma	Täitmine	Tühistatud	Üle kantud aastasse 2009
Ühtekuuluvusfond	1 936 747 200	+ 250 000 000 + 300 000 000 + 2 779 418	2 489 526 618	2 489 299 691	-	-
Endised ISPA projektid	650 000 000	-100 000 000 -10 000 000	540 000 000	531 454 029		
KOKKU	2 586 747 200	+442 779 418	3 029 526 618	3 020 753 720	-	-

Tabelis 2 on esitatud 2008. aasta maksed liikmesriigiti. Arvesse on võetud endiste ISPA projektide toetuste raames tehtud maksed, sest need on liitumispäeva seisuga üle viidud Ühtekuuluvusfondi projektidesse. Peamised abisaajad liikmesriigid EL 3 seas on Hispaania, EL 10 seas Poola ja EL 2 seas Rumeenia.

Tabel 2: 2008. aastal Ühtekuuluvusfondi ja endiste ISPA projektidega seotud maksed liikmesriigiti (sealhulgas tehniline abi)

Liikmesriik	Keskkond		Transport		Tehniline abi	KOKKU	
	Summa	%	Summa	%	Summa	Summa	%-des EL 15 üldsummast
Kreeka	81 235 894	40,7%	115 853 539	58,0%	2 518 623	199 608 056	6,6%
Portugal	121 124 899	62,3%	73 149 733	37,6%	181 537	194 456 170	6,4%
Hispaania	401 570 546	62,3%	242 969 772	37,7%		644 540 318	21,3%
EL 3	**603 931 339**	**58,1%**	**431 973 044**	**41,6%**	**2 700 160**	**1 038 604 543**	**34,4%**
Küpros	5 814 955	65,0%	3 134 086	35,0%		8 949 040	0,3%
Tšehhi Vabariik	86 699 762	50,3%	84 954 613	49,3%	633 784	172 288 158	5,7%
Eesti	38 398 994	54,6%	29 140 155	41,4%	2 765 566	70 304 714	2,3%
Ungari	40 777 254	51,3%	36 533 591	46,0%	2 110 617	79 421 462	2,6%
Läti	64 544 604	64,5%	32 774 486	32,8%	2 746 852	100 065 942	3,3%
Leedu	114 458 156	62,2%	61 109 392	33,2%	8 370 251	183 937 800	6,1%
Malta	5 212 565	99,4%		0,0%	29 765	5 242 331	0,2%
Poola	528 130 703	67,3%	247 053 953	31,5%	9 419 180	784 603 837	26,0%
Slovakkia	82 362 076	53,1%	71 696 734	46,3%	927 381	154 986 191	5,1%
Sloveenia	22 326 262	45,3%	26 911 481	54,7%		49 237 743	1,6%
EL 10	**988 725 331**	**61,4%**	**593 308 491**	**36,9%**	**27 003 396**	**1 609 037 218**	**53,3%**
Bulgaaria	30 643 656	57,3%	6 944 044	13,0%	15 863 224	53 450 924	1,8%
Rumeenia	180 683 377	56,5%	122 030 336	38,2%	16 947 321	319 661 035	10,6%
EL 2	**211 327 034**	**56,6%**	**128 974 380**	**34,6%**	**32 810 545**	**373 111 959**	**12,4%**
KOKKU	**1 803 983 704**	**59,7%**	**1 154 255 915**	**38,2%**	**62 514 101**	**3 020 753 720**	**100,0%**

Täitmata kulukohustused perioodist 2000–2006

2008. aasta lõpu seisuga olid perioodi 2000–2006 täitmata kulukohustused (sealhulgas kaks uut liikmesriiki Bulgaaria ja Rumeenia) 11,77 miljardit eurot, mis on vähem kui 2007. aasta vastav summa (14,80 miljardit eurot). Praegune perioodi 2000–2006 kulukohustuste ja maksete õiguslik raamistik on tekitanud suhteliselt

suure täitmata kulukohustuste summa. See summa vastab ligikaudu kolme aasta kulukohustuste summale.

Tabel 3: Ühtekuuluvusfondi ja endiste ISPA projektide kinnitatud summad perioodiks 2000—2006 (sealhulgas täitmata kulukohustused)

Liikmesriik	Puhaskohustused (kuni dets. 2008)	Makstud (kuni dets. 2008)	Täitmata kulukohustused seisuga 31.12.2008
Kreeka	2 503 744 174	2 450 738 235	1 152 286 728
Hispaania	11 788 531 423	9 838 026 775	3 094 434 304
Iirimaa	573 575 321	570 010 223	55 745 185
Portugal	3 156 539 424	2 427 127 170	1 077 862 318
EL 4	**18 022 390 343**	**15 285 902 403**	**5 380 328 535**
Küpros	54 014 695	31 793 262	22 221 433
Tšehhi Vabariik	1 228 077 241	796 786 963	431 290 278
Eesti	427 034 848	289 151 602	137 883 246
Ungari	1 482 597 185	780 102 018	702 495 167
Läti	713 862 336	499 522 087	214 340 249
Leedu	846 449 583	559 974 524	265 380 251
Malta	21 966 289	17 529 702	4 436 587
Poola	5 634 539 614	2 871 741 538	2 762 798 076
Slovakkia	766 250 297	539 212 844	227 037 453
Sloveenia	254 198 103	162 579 583	91 618 520
EL 10	**11 428 990 190**	**6 548 394 123**	**4 859 501 260**
Bulgaaria	879 941 333	350 021 546	529 813 137
Rumeenia	2 043 037 858	1 040 128 078	1 002 599 040
EL 2	**2 922 979 191**	**1 390 149 624**	**1 532 412 177**
KOKKU	**32 374 359 723**	**23 224 446 150**	**11 772 241 972**

Perioodi 2000–2006 projektide lõpetamine

2008. aastal lõpetati 49 Ühtekuuluvusfondi ja endist ISPA projekti, mis hõlmas makseid summas 750 miljonit eurot. 2008. aasta lõpu seisuga oli programmiperioodist 2000–2006 koos endiste ISPA projektidega 216 lõpetatud Ühtekuuluvusfondi projekti, lõpetamata jäänud projektide arv oli vähenenud 1192-st

976-ni. Tabelis 4 on esitatud teave liikmesriigiti projektide kohta, mis on 2008. aasta lõpu seisuga lõpetatud.

Tabel 4: Ühtekuuluvusfondi projektid (sealhulgas endised ISPA projektid), mis on lõpetatud 2008. aasta lõpu seisuga

Liikmesriik	Ühtekuuluvusfondi projektide arv kokku	2008. aasta lõpu seisuga lõpetatud projektid		Lõpetamata projektide arv 2008. aasta lõpu seisuga
		Projektide arv	Kogusumma eurodes	
Kreeka	**124**	34	886 825 780	90
Hispaania	**407**	80	2 363 473 998	327
Iirimaa	**10**	3	250 368 797	7
Portugal	**109**	24	580 082 620	85
EL 4	**650**	**141**	**4 080 751 195**	**509**
Tšehhi Vabariik	**58**	14	192 671 263	44
Eesti	**37**	14	75 086 815	23
Küpros	**2**	0	0	2
Läti	**46**	10	44 331 604	36
Leedu	**51**	9	82 084 499	42
Ungari	**47**	10	11 153 890	37
Malta	**3**	0	0	3
Poola	**130**	5	27 825 974	125
Sloveenia	**28**	6	55 213 444	22
Slovakkia	**39**	4	6 880 841	35
EL 10	**441**	**72**	**495 248 330**	**369**
Bulgaaria	**38**	1	950 121	37
Rumeenia	**63**	2	1 794 822	61
EL 2	**101**	**3**	**2 744 943**	**98**
KOKKU	**1 192**	**216**	**4 578 744 468**	**976**

2. MAJANDUSKESKKOND JA TINGIMUSTE KEHTESTAMINE

Nõukogu määruses (EÜ) nr 1164/94, milles käsitletakse Ühtekuuluvusfondist abi saamist enne 2006. aasta lõppu heaks kiidetud projektide puhul,[1] on sätestatud makromajanduslikud tingimused väljamaksete tegemiseks fondist. Määruses on sätestatud, et „fond ei rahasta ühtegi liikmesriigi uut projekti või, kui on tegemist mahuka projektiga, projekti uut etappi, kui nõukogu leiab kvalifitseeritud häälteenamusega ja komisjoni soovitusel, et liikmesriik ei ole […] rakendanud [oma stabiilsus- või lähenemisprogrammi] viisil, mis võimaldaks vältida ülemäärast valitsemissektori eelarve puudujääki." Ühe Ühtekuuluvusfondist abi saamiseks kõlbliku liikmesriigi (Ungari) puhul jäi 2008. aasta lõpuks lõpetamata ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus, mida võib vastavalt eespool nimetatud määrusele teatavatel tingimustel seostada fondist rahastamise peatamisega. Sellist meedet siiski ei olnud vaja rakendada, sest nõukogu tegi olemasoleva teabe põhjal otsuse, et Ungari valitsus on tegutsenud kooskõlas nõukogu soovitustega. Nagu eelmises aastaruandes märgitud, otsustas nõukogu juulis 2008 tühistada ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse Slovakkia, Portugali, Poola ja Tšehhi Vabariigi puhul.

Ungari puhul alustati ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust kohe pärast liitumist 2004. aastal, arvestades ülemäärast valitsemissektori eelarve puudujääki 5,9 % aastal 2003. Pärast seda on kahel korral (2005. aasta jaanuaris ja 2005. aasta novembris) märgitud, et Ungari ei ole võtnud tõhusaid meetmeid vastuseks nõukogu soovitustele. Kuna Ungari ei kuulu eurotsooni riikide hulka, on talle tehtud erand seoses edasiste meetmete rakendamisega ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluses. 2007. aasta juulis esitas nõukogu uued soovitused vastavalt asutamislepingu artikli 104 lõikele 7. Kummalgi korral ei andnud komisjon nõukogule soovitust Ühtekuuluvusfondi kulukohustuste peatamiseks. 2009. aasta juulis otsustas nõukogu seoses majandussurutisega vastavalt artikli 104 lõikele 7 määrata ülemäärase eelarvepuudujäägi lõpetamise uueks tähtajaks aasta 2011.

Nõukogu määruses (EÜ) nr 1084/2006, mis käsitleb Ühtekuuluvusfondi tegevust perioodil 2007—2013,[2] on selgitatud mitut varasemat ebatäpsust seoses Ühtekuuluvusfondi tingimuste rakendamisega. Määrusega on ette nähtud, et komisjon võib artikli 104 lõike 8 alusel tehtud otsuse põhjal teha ettepaneku Ühtekuuluvusfondi toetuse peatamiseks. Seejärel võib nõukogu otsustada täielikult või osaliselt peatada kulukohustuste täitmise alates peatamisotsusele järgneva aasta 1. jaanuarist. Kui nõukogu leiab hiljem ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse käigus, et liikmesriik on võtnud vajalikke parandusmeetmeid, kaasneb sellega automaatselt otsus lõpetada Ühtekuuluvusfondi kulukohustuste täitmise peatamine. Määruses on sätestatud eeskirjad peatatud kulukohustuste täitmise järgmisesse eelarvesse ülekandmise kohta.

3. AUDITID JA FINANTSKORREKTSIOONID

2008 oli üleminekuaasta programmiperioodi 2000–2006 lõppjärgu haldamise ja lõpetamise ettevalmistamise ning programmiperioodi 2007–2013 alustamise vahel.

---

[1] Nõukogu määruse (EÜ) nr 1164/94 artikli 6 alusel.

[2] Nõukogu määrus (EÜ) nr 1084/2006, 11. juuli 2006.

2008. aasta haldus- ja kontrollisüsteemide ülesanne oli 2008. aastal tegelda nii eelmise järgu programmide ja projektide lõpetamise ettevalmistamisega seotud ohtudega kui ka uute programmide haldus- ja kontrollisüsteemide rajamisega seotud ohtudega.

Programmiperioodi 1994-1999 auditeerimine **–** EL 4 (Kreeka, Iirimaa, Portugal, Hispaania)

Perioodi 1994–1999 kohta tehtud uuring projektide lõpetamise kontrollimiseks hõlmas 10 % Ühtekuuluvusfondist rahastatavatest projektidest, mis moodustab 20 % vaadeldaval perioodil kaasrahastatud kulutustest. Uuringud lõpetati 2003. aastal ja peamiselt leiti puudusi, mis olid seotud ebapiisava halduskontrolliga, mille tõttu esitati abikõlbmatuid kulusid ning rikuti riigihangete eeskirju. Finantskorrektsioonide menetlused seoses projektide lõpetamise kontrollimisega viidi lõpule 2008. aastal, välja arvatud kolme projekti osas (kaks Hispaanias, üks Portugalis), mis lõpetatakse 2009. aastal.

Programmiperioodi 2000-2006 auditeerimine – EL 14 (EL 10 + EL 4)

EL 14 riikide osas viidi 2008. aastal läbi 4 auditit, mille puhul pöörati tähelepanu varasemate auditite soovituste järgimise järelevalvele. Viis lähetust korraldati likvideerimisorganite kontrollimiseks, et selgitada välja, kuidas liikmesriigid valmistavad ette projektide lõpetamist ning teha kindlaks ja leevendada sellega seotud ohtusid.

2008. aastal kontrollis regionaalpoliitika peadirektoraat projekti lõpetamisel esitatavaid deklaratsioone, mida esitati programmiperioodil 2000–2006 korraldatud Ühtekuuluvusfondi projektide lõpetamiseks, neist 60 (mis moodustasid 5 %) olid Hispaaniaga seotud.

Programmiperioodi 2000–2006 auditeerimisega seoses kontrolliti aastaruandeid, mis esitati vastavalt määruse nr 1386/2002 artiklile 12. 2008. aasta lõpu seisuga oli suurem osa aruannetest analüüsitud ning liikmeriikidele saadeti vastukajad koos märkustega ja vajadusel lisateabe taotlustega, et liikmesriikides läbi viidud auditeerimise tulemuste õigsust võimalikult hästi kontrollida. Lisaks sellele saadi 2008. aastal mitu riiklikku süsteemiauditi aruannet.

Viimane, 2007. aastat käsitlev kahepoolne iga-aastane koordineerimiskoosolek koos regionaalpoliitika peadirektoraadiga toimus 2008. aasta veebruaris. Kuna 2008. aasta oli üleminekuaasta, otsustati 2008. aasta kahepoolsed koordineerimiskoosolekud edasi lükata 2009. aasta esimesesse poolaastasse. Kahepoolseid koosolekuid peetakse iga-aastaselt ja koos liikmesriigi auditeerimisasutustega, et vahetada teavet auditeerimise kohta ning arutada, milliseid edusamme on tehtud pisteliste kontrollide ja auditi tulemuste osas. 2009. aasta koosolekutel käsitletakse nii programmiperioodi 2000–2006 kui ka programmiperioodi 2007–2013 küsimusi.

Kontrollimise mõju

<u>Finantskorrektsioonid</u>

Järelevalve teostamisel on regionaalpoliitika peadirektoraat järginud vahemaksete külmutamise poliitikat ja kohaldanud finantskorrektsioone niipea, kui on kindlaks

tehtud selliste tõsiste puuduste olemasolu, mis võivad seada ohtu fondist tehtavad maksed liikmesriikidele. Regionaalpoliitika peadirektoraat on koostanud läbi vaadatud menetluste kohta käsiraamatu, et ühtlustada peadirektoraadi sisest tegevust seoses peatamist ja korrektsioone käsitlevate otsuste vastuvõtmisega.

Kui nõuetekohasel kontrollimisel selgub, et tõendatud kulud vahemaksete puhul on seotud tõsiste kõrvalekalletega ja liikmesriik ei võta kohe tarvitusele vajalikke abinõusid, käivitatakse ametlik maksete peatamise menetlus. 2008. aastal võttis regionaalpoliitika peadirektoraat Ühtekuuluvusfondi puhul vastu peatamisotsuse seoses kahe Bulgaaria teedeehitusprojektiga.

2008. aastal tehti komisjoni ja kontrollikoja auditite ning OLAFi uuringute järelmeetmetena finantskorrektsioone kokku 92,7 miljoni euro suuruses summas. Sellest summast 38,2 miljonit eurot on seotud programmiperioodi 1994–1999 projektidega ja 54,5 miljonit eurot programmiperioodi 2000–2006 projektidega. Korrektsiooniotsused olid kas komisjoni ametlikud otsused (66,2 miljonit eurot) või olid need liikmesriikides heakskiidetud, nii et nende kohta ei olnud vaja otsust (26,5 miljonit eurot).

Neli Ühtekuuluvusfondi projekte käsitlevat finantskorrektsioonide otsust programmiperioodil 1994–1999 hõlmavad 31,5 miljonit eurot ja üheksa programmiperioodi 2000–2006 kohta tehtud otsust hõlmavad summat 34,7 miljonit eurot.

Korrektsioonide summast 26,5 miljonit eurot, mis kiideti heaks liikmesriikides, on 6,7 miljonit eurot seotud programmiperioodiga 1994–1999 ja 19,8 miljonit eurot programmiperioodiga 2000–2006. Need korrektsioonid on täidetud kas maksenõuete vähendamise või lõpetamise maksebilansist summade eemaldamisega.

Tabelis 5 on esitatud finantskorrektsioonid riigiti ja programmiperioodide kaupa.

Tabel 5: Ühtekuuluvusfondi finantskorrektsioonid 2008. aastal perioodide ja riikide lõikes (eurodes)

Liikmesriik	Ühtekuuluvusfond		KOKKU
	Ajavahemik 2000-2006	Ajavahemik 1994-1999	
Kreeka	**23,405,436**	**5,674,477**	29,079,913
Hispaania	**19,927,164**	**32,483,151**	52,410,315
Iirimaa	-	-	-
Portugal	**11,062,188**	-	**11,062,188**
EL 4	63,259,764	38,157,628	92,552,416
Küpros	-	-	-
Tšehhi Vabariik	-	-	-
Eesti	**125,073**	-	**125,073**
Ungari	-	-	-
Läti	-	-	-
Leedu	**65,833**	-	**65,833**
Malta	-	-	-
Poola	**123**	-	**123**
Sloveenia	-	-	-
Slovakkia	-	-	-
EL 10	191,029	-	191,029
Bulgaaria	**6,156**	-	**6,156**
Rumeenia	-	-	-
EL 2	6,156	-	6,156
KOKKU	54,591,973	38,157,628	92,749,601

Haldus- ja kontrollisüsteemid

Peadirektoraadi 2008. aasta tegevusaruandes haldus- ja kontrollisüsteemide toimimise kohta (2000-2006) Ühtekuuluvusfondi süsteemide puhul seitsmes liikmesriigis (Küpros, Eesti, Ungari – veondus, Läti, Malta, Portugal ja Sloveenia), mis vastab 15,45 % kõikidest 2008. aasta maksetest Ühtekuuluvusfondist, esitati märkusteta positiivne järeldusotsus, mis näitab, et süsteemi põhielementide toimimises ei ole suuri puudusi.

Kümne liikmesriigi puhul, millele vastab 84,55 % Ühtekuuluvusfondist 2008. aastal tehtud maksetest, esitati märkustega järeldusotsus, mis näitab, et süsteemi põhielementides leidus olulisi puudusi. Need riigid olid: Bulgaaria, Tšehhi Vabariik, Kreeka, Ungari (keskkonnasektor), Iirimaa, Leedu, Poola, Rumeenia, Slovakkia ja Hispaania. Kõikidel juhtudel hinnati puuduste mõju mõõdukaks, välja arvatud Bulgaaria teedeehitussektori puhul.

Bulgaaria teedeehitussektori kohta esitati märkustega järeldusotsus ja leiti, et tegemist on puudustega, mis avaldavad olulist mõju süsteemi võtmeelementidele. Sellega seoses tehti peadirektoraadi 2008. aasta tegevusaruandes Bulgaaria teedeehitussektori kohta reservatsioon. Komisjon külmutas seetõttu maksed Bulgaaria teedeehitusprojektidele ajavahemikuks 2008. aasta juulist 2009. aasta maini.

Käesoleva aruande lisas on esitatud andmed auditite ja finantskorrektsioonide kohta liikmesriikide lõikes.

4. LIIKMESRIIKIDE TEATATUD EIRAMISED

2008. aastal teatasid liikmesriigid komisjonile määruse (EÜ) nr 1831/94 kohaselt 140 eeskirjade eiramise juhust kaasrahastatavate projektide puhul summas 56 328 911 eurot. Nimetatud summast on sisse nõutud 19 768 042 eurot ja ülejäänud summa tuleb veel sisse nõuda. Suuremast arvust juhtudest on teatanud Hispaania, Portugal, Ungari ja Kreeka (vastavalt 64, 22, 13 ja 12 juhtu). Hispaania teatatud juhtude arv moodustas 46 % kõikidest juhtudest, mis hõlmasid 44 % asjaomasest kogusummast. Märgitakse, et Iirimaa, kes sai programmiperioodi 1994-1999 kohta kolm märkust, on asjaomase rahasumma poolest teisel kohal ja talle järgneb Leedu.

Märkuste arv on kasvamas, kuid vastavad summad on eelmise aastaga võrreldes järsult vähenenud. Peamiselt seisnesid eeskirjade eiramised abikõlbmatute kulude esitamises ja riigihangete eeskirjade rikkumises. Sellise kahe eiramise kategooriaga on seotud peaaegu 75% kõigist teatatud juhtudest. Leedu ametiasutused teatasid aga kahest väidetavast pettuse juhust. Nende kahe juhuga seotud summa on määramisel.

Tabelis 6 on esitatud liikmesriikide määruse (EÜ) nr 1831/94 kohaselt teatatud eiramiste arv 2008. aastal ja vastavad summad.

Tabel 6: Liikmesriikide teatatud eiramised 2008. aastal (eurodes)

Liikmesriik	Eiramisjuhtude arv	Summad	Sissenõudmist ootavad summad
Kreeka	**12**	**4 937 771**	**326 398**
Hispaania	**64**	**24 827 955**	**14 442 900**
Iirimaa	**3**	**9 498 140**	**0**
Portugal	**22**	**5 655 879**	**2 602 188**
EL 4	101	44 919 745	17 371 486
Küpros	**0**	**0**	**0**
Tšehhi Vabariik	**2**	**88 210**	**0**
Eesti	**2**	**129 614**	**0**
Ungari	**13**	**1 400 938**	**1 033 292**
Läti	**5**	**86 279**	**86 279**
Leedu	**8**	**8 280 568**	**47 056**
Malta	**0**	**0**	**0**
Poola	**7**	**214 754**	**65 550**
Sloveenia	**0**	**0**	**0**
Slovakkia	**2**	**1 208 803**	**1 164 379**
EL 10	39	11 409 166	2 396 556
KOKKU	140	56 328 911	19 768 042

5. HINDAMINE

Komisjon ja liikmesriigid korraldavad kõigi kaasrahastatud projektide analüüsimise ja hindamise. Projektid, mida Ühtekuuluvusfond hakkab rahastama, on kiitnud heaks komisjon koos abisaajate liikmesriikidega.

Iga abitaotluse kohta tehakse projekti kulude-tulude analüüs. Tulude-kulude analüüsist peab ilmnema, et projektist saadav sotsiaalmajanduslik tulu on keskmises ajaperspektiivis mõõdukooskõlaline kaasatud ressurssidega. Komisjon vaatab nimetatud analüüsi läbi, lähtudes kulude-tulude analüüsi juhendis sätestatud põhimõtetest. Nimetatud juhend avaldati esmakordselt 2003. aastal ning ajakohastati 2008. aastal, et võtta arvesse ühenduse poliitika ja rahastamisvahendite areng ja uus õiguslik raamistik, mille alusel programmiperioodil 2007–2013 suuri projekte rahastatakse.

Komisjon jätkas liikmesriikide toetamist 2008. aastal suutlikkuse arendamise meetmete abil eesmärgiga parandada projektide eelneva rahandusliku ja majandusliku analüüsi järjepidevust. Juhendi võtsid kiiresti laialdasele kasutusele nii liikmesriikide ja kandidaatriikide teenistujad kui ka rahandusasutuste töötajad ning konsultandid, kes tegelevad suurte projektide ettevalmistamise ja hindamisega. Seetõttu avaldati juhend trükisena ning see on metoodiliste juhistega abiks projektide arendajatele liikmesriikides ja kandidaatriikides ning komisjoni töötajatele, kes tegelevad suurte projektide hindamisega.

Lisaks viib komisjon läbi Ühtekuuluvusfondist kaasrahastatud projektidest koosnevate valimite järelhindamist. Viimane hinnang avaldati 2005. aastal ning see käsitles aastatel 1993–2002 elluviidud 200 projektist koosnevat valimit. Järgmine järelhindamine on kavas käivitada 2009. aasta viimases kvartalis ja selles käsitletakse valimit, mis koosneb nii Ühtekuuluvusfondist rahastatavatest kui ka ISPA projektidest, mis on ellu viidud aastatel 2000–2006.

6. TEAVITAMINE JA AVALIKUSTAMINE

2007. aasta aruandes on märgitud, et alates 1. jaanuarist 2007 tegeleb määruse (EÜ) nr 1083/2006 kohaselt Ühtekuuluvusfondi küsimustega fondide koordineerimiskomitee.

Erinevalt ERFile ja Ühtekuuluvusfondile üldhuvi pakkuvatest küsimustest käsitleti ja arutati teatavaid Ühtekuuluvusfondi erihuvi pakkuvaid küsimusi järgmistel fondide koordineerimiskomitee koosolekutel: veebruaris käsitleti läbivaadatud dokumenti „Suunised Ühtekuuluvusfondi programmiperioodi 2000–2006 projektidesse muudatuste tegemiseks" ja aprillis dokumenti „Suunised Ühtekuuluvusfondi programmiperioodi 2000–2006 projektide ja endiste ISPA projektide lõpetamiseks”, mis on vastu võetud 4. aprillil (nr (SEC(2008)415).

2008. aastal keskenduti komisjoni teavitamis- ja avalikustamismeetmetega seoses avalikustamist käsitlevate nõuete rakendamisele aastatel 2007–2013. Üks suuremaid ülesandeid oli teabevahetuskavade ühilduvuse uurimine vastavalt komisjoni määrusele (EÜ) nr 1828/2006. ERFi ja Ühtekuuluvusfondi („INFORM”) teavitamis- ja avalikustamiseeskirjade rakendamise eest vastutavate teabeametnike võrgu koosolekud toimusid juunis ja novembris. Regionaalpoliitika peadirektoraat avaldas ülevaate Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika alastest teabevahetuskavadest aastateks 2007–2013, milles käsitletakse riiklike ja piirkondlike haldusasutuste tegevust teabevahetuse alal ("Review of EU Cohesion Policy Communication Plans 2007-2013 - Activities of national and regional managing authorities in the field of communication")**.** Ülevaade, INFORMi koosolekute materjalid ning Ühtekuuluvusfondi ja ERFi jaoks koostatud avalikustamismeetmed on kättesaadavad vastaval veebilehel[3].

[3] http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/index_en.cfm?nmenu=1